

Neueinrichtung Geschäft

Հայոց պատմություն կամ Հայոց պատմություններ

CONTINUED, PAGE 37.

ОУРБИЛІС

ИМПЕР. 6 СЕНТЯБРЬ 1841

ԿՈՍՏԱԴՆՈՒԹՈՒՄ

27 11'ayjtu - 3 3'utujiu :

Կորին Ա ԵՀ ափառութիւնը ամսուս 24 լի
Ածօփիսանան զնաց , արքայական պալտափին միւշիք
Ռիզա փաշային և ուրիշ մեծերուն ընկերութեամ
քը , ներկայ դատնըլելու համար ընդհանրութան քըն .
Նութեանը որ կըլայ միշտ ամմեն տսրի աս օրերս ,
Թնդանօթներուն և բազոր պատերազ ի՞ վերաբեր
եալ նիւթերուն վրայ : Կորին Ա սեմւթիւն Լապար
քոսը և Տարձրագոյն Դրանը երեւելի պաշտօնաւ
տարները ևս հրաւիրված էին աս ըննութեանը որ
մինչեւ իրիկուն տեսեց :

—Պաքի էֆինովին՝ տռողջութեան ժողովոյն առաջին քարտուղարը, նոյն ատեանին վերակացու կարգեցաւ :

— Կուրի էֆենտին՝ Վզրկանուպօլսի Ուժամբը, ամսուս 22 ինյիշեալ քաղաքը գնաց :

— ԱԹԵՓ պէյզը խիւտավէնտիկեար սանձարիմն
թէփտէբարը, և Մահդուր էֆենտին որ նոյն սան-
ձախը պիտի կոռավլարէ, վրիսանակ Ծիգու փառաց-
ին, տասու 23 ին Օխզունքի Ամբարէդ ըսված
շողէնաւով իբէնց տեղը զային :

— Վ . Ծանօթ գործակուլը Առևտաստանի , անցած հինգշաբթի առաւօտ Կորին Ասեմութեան արտաքին գործոց պաշտօն-ստար Եթիանը փաշյին ամսամոցը գնաց , ու քանի մը ժամ խորհեցաւ անոր հետ : Խանչէրլի անունով իշխանը , որ առա-

ԲԱՆԱԳՐԱԿԱՆ

በዚህ በቃላት የሚያስቀርብ ነው ተብሎም የሚያስቀርብ ነው ስለዚህ የሚያስቀርብ ነው ተብሎም የሚያስቀርብ ነው :

Ս սթին ի՞նչ գոյացութիւն ըլլար բնարաններուն մէջ
ըշատ դարերէն հետէ Առ քննութեան նիւթ մըն էր : ||-
մանք կը կարծէին թէ մը լրամն ին պէս կենդանիէ արտա-
դրեալ դոյացութիւն մըն է՝ որ եղեին ծառերու անտառ-
ներուն մէջը բնակող տեսակ մը մրշունները կը շինեն :
Որիշները կը կարծէին թէ միայն և լեին ծառէն արտա-
դրեալ է, որ առաջ Խեժի պէս դուրս կուզայ ծառէն՝ ու
գետինը կը վազէ, և ետքը կը պնտանայ : || մանք ալ գար-
ձեալ կը հաստատէին՝ թէ սաթը քարացած խէժ մըն է :
Ու ակայն սաթին մէջը գտնելված մասրտիկ կենդանիները՝
առերևները և ուրիշ բաները շուտով յայտնեցին ամմենուն
որ անիկա լոյց կամ մածուցիկ գոյացութիւն մը պիտի ըլ-
լաց, որ կարենայ դուրսի մարմինները իր մէջը ընդունել և
խառարեալ պահպանել զանոնք :

Խարոպացի մէջ քանի որ սկսվեցաւ յարգութիւն ըն-
այել անդամանդին և ուրիշ պատուական քարերուն,

ջն թարգմանն է Առուսաց գեսալանին , յիշեալ գործակալին հետն էր :

— Երեկ չէ առջի օրը ճամբայ ելան ասկեց իրեց
տաճկի նաւ, 1 Փրեկաթ, 1 գորպէզ, և 1 պատիք
Շնոնն իը կաշճըլի որ առ նաւերը Շարժեատն պի
տի երթան, ու Արետէ կզգին ալ հանդըպելու են :
— Վնդած շաբաթ օր՝ Յունագ նոր պատշաճ

գին հըրովարտակ մը խրկեց արքունական Դառնը որմ որ աղքին զլխուորներուն , և մոյքոքաղպիս մէջը գոնըթած հայկակոպոներուն և արքեպիսկոպոսներուն ներկայութեանը կարգացիցաւ , հրամայելով որ բոլոր առաջնորդները առեն չանցրնելով իրենց վիճակիները երթան , որպէս զի անձամբ կառավագարն . կը ոլառուիրէ նաև որ իւրաքանչիւր առաջնորդ փոյթ ունենայ իր ժողովրդեան հանգ գրառութեանը համար , քաղցյալթեամբ վարիթ ամմանուն հետ , խահեմութեամբ ու հայրական-սիրով կառավագարէ զանոնք . անսանելոր իրենց հոգեոր իշխանութիւնը ազգու միջոց մը ըլլայ հաստատ պահելու ամման կորմ՝ հանդարտութիւնը և բարեկարգութեան :

— Ա . Կոմալը Մէտէմ անուն , Եզիպոտով նախ
կին ընդհանրական հիւալոտոսը Առևսաց , ամսուա
23 ին՝ շատ աւստրիական շոգ՝ նաւով մեկնեցու առ
կեց Շաղոպուրի երթալու համար բերատի և
Աննայի կողմէն : Առևսաց կայսրը Պարակասուանի
պաշտօնատար ընտրի է զանիկա , Տիւհամէլ զօ-
րապետին տեղը :

սաթին յարդութիւնը բոլորովին իջաւ . թէպէտ և Պառագծ-ները շատ մեծ յարգ ուներ ան իրքեւ մէկ հաղուագիւտ՝ թանկացին՝ երևելի զարդարանիքներու գործածվելու գյա-ացութիւն մի :

Աաթը բուսականներէն արտադրըված խէժիրուն շատ
յատկութիւնները ունի իր վրան. իր համը ու հոտը խը-
ժային է. գոյնը զանազան աստիճանի բաց կամ մ. թղեղին
է, բայց երբեմն ձերմակի զարնող կամսեի մօտ սաթ ալկը-
գաննըվի: Երբոր գործըվի ու փայլունութիւն տրվի՝ սո-
վոր սրադ թափանցիկ կը լսայ. բայց շատ անդամ անանկ
կտորներ կը լլան՝ ո՛չ դիմահար են կամ ամուս. և ասոնց
հա նարաւկը լսավի թէ, թէ որ աւաղի մէջ եփվին՝ կամ թէ որ
տեսակ մը կաղամիրի սերմէններած տաք եղին մէջը ձգվին
եւ՝ ասոնք ալ թափանցիկ կը լլան: Կրակը ձգվի նէ կը
վառի, ու վառած ատենը ձերմակ՝ կծու ու անու շահուտ
մուսս մը կը հանէ: Զ ուրէն՝ քիչ մը ծանրկեկ է: Երբոր
շիվի զարմանալն կերպով ելեքտրիտական զօրութիւնը կը-
ստանայ, և ելեքտրարիտական երկելի գիտութեան անունը

ասկից ելած է. ինչու որ սաթև Յունարէն Եվբերօն կը կոչվի:

— Ա Յ Ռ Բ Ա Մ Ե Ր Յ ո ր մօտելա Պ օ լ ի ս հ ա տ ա ւ , Ա Յ Վ Ե Տ է մ կ ո մ ս ի ն տ ե ղ ը Ը ղ է բ ս ա ն ղ ը ի ս յ ի հ ի ւ պ ա տ ո ս ա ն ո ւ ա ն ե ց ա ւ :

— Աեր Լոտուարտ Պէնը , բեղրօպուրիկի Ընդհանրական հիւպստուար անդղիացւոց , նոյն պաշտօնով Ա. Պէթսանզիլիս պիտի երթայ Ա . Հօճըսի տեղը : Աս զործակալը մօտերս Պօլիս կուգայ , ուսկէց իր տեղը երթալու է յուլիս 3 ի գանձագրութիւնը ստորագլուղ միւս տէլութեանց հիւպատուներուն հիմ :

— Կըսվի թէ՝ բարձրագոյն Դիրքն առուտուրի
համար ըլլած դաշնաղրութիւնը Խօսքանայի մեծ
դուքսին հետ, որ մօտ օրէրա լրմացաւ, արտաքին
զործոց պաշտօնատարը և Խօսքանայի գործակալը
պիտի ստորագրեն ասօր :

— Հրէից ազգը Խաղուապ անունով մէկը խախամ
դաշխ-ընտրեց , որ ամսուա 21 ին բարձրագոյն գուու
ուր զնաց , իր իշխանութիւնը և նշանը ընդունելու
համար :

— Ամսուս 21 ին գիշերը՝ գրղութիւն մը եղաւ
(Եթագեղ), թիւֆէնկիսանոյի զլաւառը գործա-
կանելին մէկուն տունը : Կը հաստատեն որ յիսուն
հագար զուռուցի ստակ և անդամանդէ զարդեք
դոջըված են :

— Խել մը տուեն է որ նոր սէհիմներ փորագրել
կուտայ (ամանեան Տէլութիւնը), ըրովայի պահ-
քօներուն տումակացը նման, որոնք մօտ ատենելիրս
կը հրատարակիին, ու խորգախութենէ ալ ազատ

Աաթը երկրին տակը տւազին և ցեխուա մասերուն մէջը
կը գտնլիւ գունտ գունտ. աս գունտերը կաղինի մը մե-
ծութենէն մինչև մ. բրու զլսու չափ կը լլան, բայց վերջե-
նին չափը խիստ քիչ կը գտնլիւ: ‘Ա, աւ քանի մը ծովե-
լը քնները ու քանի մը մեծ զե ու բուն բերանին հօտերը կը
պատահի: Ա ինչի լիս այս, Ա ինչ աստանի, Ա պառնի, Ա իակէ-
ռիայի ու Ա րենլանտահայի մէջ, ունաւ Ենդշա Խօրքշարի
ծովեղերներն ալ գտնըված է: Բայց սակայն սաթին
խիստ առատ գտնըված տեղը է Վրաելեան Շուուիա՝
Պալմիկ ծովին եղերը Ա էմէլ և Տանցիկ քաղքըներուն
մէջ տեղը, մասնաւանդ՝ Ռանիկսգէրկի մօտերը եղած ծո-
լեզերները, կը օստէրչէ յմէն մինչև Փիլիս:

Հանքային գործողութիւնով կամ գետինը փորելով
հաջի կը լսայ որ սամ գտնըլիքի . թէ պէտ և երբեմն աւազու-
ուելիվանք մինչև 100 ոտքէն եվլիլ խորունկութիւն ունե-
ող փոսերու մէջ քիչ մը գտնըլած են : Այսթը փնտը-
ելու սովորական կերպը է՝ ալէ կոծութիւններէն ետքը-
ուվելզերքները երթալ որոնել, որ ատեն անիկա կը դրտ-
ըլիքի գումատ գումատ ծովելցերքները, ծովուն ալիքներէն
առշըլած կըրք քարերուն պէս : Թէ որ աս կերպովս բան մը

ԱՐԵՎԱՆԻ ՎՐԱՐԱՏԵՐ

կը մնան , որովհետև շատ դժուարին է անոնց նրա մասցընէլ :

— Եթեկ բոլոր մայրաքաղաքը թնդաց շարունակ քանի մը ժամ՝ թնդանօթնելուն ձայնէն . մեծ զի՞ն ւորական կրթութիւն մը եղաւ Աէրասթէրի դրան հրապարակին մէջ : Երին վ եհափառութիւնը ևս ներկայ գտնը վելով՝ յայտնեց իր հաճութիւնը : Եւ մեկ մէրսաքէր Վուստաֆայ փաշա լն , քաջաւ կիրթ զօրքերուն յաջողակութեանը վրայ :

— Ենցած ուրբաթ օր՝ Հայոց պատրիարքը, նը-
մանապէս և հւոռմէազուան Հոյոց պատրիարքը
Քարձլագոյն Դուռը կանչըւեցան, որնց քանի մը
սկսուէր տրվն Տէրութեան նոր կարգադրութեա-
նը վրայում՝ Սորբեատան գտնըվող իրենց կրօնակից-
ներուն հանգստութեանը և բարեկարգութեանը հա-
մար, յորդուելով որ կրիստոնակին իրենց ջանքը ու-
աղէկ կառավարելու զնննք հոգ տանին :

Կիրիտու վերջին լուրերը առելնք • ապստամբները մեծ սրտաթափութեան մէջ են եղեր, ու հազին թէ 8-200 հոգի մասցեր են • որովհետև Կիրիտու քնակիցներուն մեծ մասը Հաղպատիկը է, ու շատ չերթար կըսէն միայն դըրսէն ե կողնէրը կը մնան : Ուստի կը յուստներ որ քիչ տոտնի մէջ անոնք ալ կը գդասառնան, ու առանց արիւնչեղութեան բոլորովին կը հանդարտի առ կողին :

Բարձրագոյն Կուռը հետագայ փոփոխութիւնները ըբար :

მტერების მწვევე საქართველოს კულტურულ მემკვიდრეობის მინისტრის მიერ მომავალი გაცემა :

Այսունի միւշեր Աէլքղղի Արւառափ փաշան
Ուումէ եի միւշեր կարգեցաւ :

Թէ՛նարեթի միւշերութիւնը լիւնալով , մէսյան
թիժարէթինազորութիւնը Արիմ էֆէնտիինյանձ
նրգիւցու , որ միւսթէշար ալ պիտի չունենայ :

Առաջարութեան բարձրագոյն առեանին նախագահ Սահմանադրութեան վեհական պատճեն է ։

Սատրաղամի միւսթէշաը ԱրկիՓ պէջ էՓէնտին ,

միւշերութեան աստիճաննով արդաշութեան ատեռ
Նին նախադահ կարգեցաւ :

Աստղագումի միւսթէշնութիւնը Այսին Վու
հիսկ եֆէնտիին տըրիվեցաւ որ Եպիստոս է հիմակ

Հարպելիէի, Ասպերութիւնը՝ միւշիրութեան տա

Թիգասեղլ Եղի Եհանի պաշտցը յասածըլցըու :
Թիգասրէթի միւսթէշաբութիւնը վելնալուն
Շէփքի էփէնտին ալ մակիչի ժողովոյն անդամ ե.
զաւ :

Չալուշպաշտութիւնը՝ նոյն գործոյն փոխանորդ
գոմը վողը . Օ իւհան պէտքին տըրվեցաւ . ու մինչեւ
Ասցիս Մուհիսակ էֆենտիին գ ուղը , անօր միւսթէ,
շարութեան պաշտօնին փոխանորդութիւնը պէտք
ընէ :

Կեցու միւշիլութիւնը՝ Պրուսա Պէտքեքի խամբը
փաշոյին տըրլեցու :

ԶԱՐԴԱՐԱԿԱՆ

6 *Եռանիս :*

Ինչ ըստ ըստինք մեր վերջնին թիւովը՝ կերպառու ապաստ ամբութեամբ ներկոյ վեճակին վասյով, այդ բանը կը հաստատին այն կողմէն եկազ վերջն նուեցը : Կը ստուգէն նուև թէ ապաստամբ գլուխ ան մեռմասը արդին շնորհագեկ եւ : (Սա մենաման չէրութեանը . և թէ մեայսաննէրն ալ սմնենին մի սրանութիւնն չունին մէջերնին, որմնց շատոր Ափաքիոյ լեռները փախած են ու չ'ն համարձակիր վարիջ նալու : Աստիճան . Ասե . մասհիր փաշոն մինչ հիմոյ վերջնին միջոցները բանեցաւցած չէ . ու ամենեին չնեք երկրայիր որ իր դալիլի ջննքամբ կհանդարտ ցընէ այն կղզին խռովութիւնը տուան արինչւհի դ սթեան :

Յիշեմ կղղեն կը գիտ :

“ Վոտ օրերս Վաւատավ սյ իւաշան ապատամիներ բռն վրայ գնաց 8000 հոգիով , որոնց վեց հազար կանոնաւոր զօլք էին : Ա, ախ Մ վեքորօնա նաև հանդը մըտաւ , ու Փրօվարմս ըսված գեղին մեջ հանդիպեցաւ 1:00 ապատամիներու , որոնք շատոնց մէ այն տեղով ամը ցուցած կը կենացին :

« Բայց չըվելով տրինհեղութիւն ընել , Հրամաց որ հետանան անկեց . երջոր մտիկ չրին ու դէմ կեցան , խալոյն անկանոն զօրքերին գունդ մը խրկեց վրանին , վերստին հրամայի լով որ անձնաւուր ըլլան : Բայց տեսնալով որ փուռք տեղը կաշ խրատի , անսնը յամառեալ կեցեր ևն իրենց մարքին վրայ՝ իսկ և իսկ վրանին յարձսկեցաւ , ու քամն բոցեն մի , չ ցիրուցան ըրաւ զաննեք : Ես յաղթութիւնը Վ. Փ. անձնաւուր Շ. Վ. փոքրօն և նոհանքնեն ընտիկի չներսն ական ջը համելուն ոլես , ամմենը մէկէն Հաղպահեցան Տէրութեանը :

“ Քանի մը օր անցնելէն ետև, Պափայ գեղին
վրայ յարձըկվեցաւ ԽուստաՓայ մաշան, ու չըրս
հարիւր ալպանացի զօրբով հալածեց այն տեղի ա-
պատամբներին ալ, որոնցից խել մը մարդ սպանելե-
ցաւ, ու չըրս հագի ալ իրենց գլխաւորներէն :

“ Աս երկու պլատիվ կուիւներուն վասոյ , մեծ վախին մէջ ինկան բոլոր ապահովնեցը , ու անցած իրեքարթի օր աղելատպիր մը զբացին Եւրոպացի տէրութեանց հիւպատանելուն , ինդպիլով որ մէջ նորդութիւն ընձն ու հրաման տանեն Խաչիք փառացն , ոյ ժողով մը ըլլայ աս խռովութիւնը վեր ջացընելու համար : Եւ յի օրը յիշեալ հիւպատանը ընդունագիր սկսած ֆրեկութիւն ու գաղղի իսկան պը ւեցը է Հրամանառաջներուն ընկերութեամբը , Օս Շնէ ան ծովակուլն քուլը զայցին . բայց նա հաճախ թիւն չի տպավ աս բանին , սրտշվեցաւ որ նոյն հը թ ամսն առաջները տունեն իրենց նաւու տանին առըստամբաց գլխաւունները , նաևնապէս գըլտէն իկողներուն ալ ութ օր ժաման սկ տան որ իրենց դէկոք վար զընն ն ու օտար անշատթեանց նաւերը մոնալով հեռան մն կդդ իէն :

“Վասուս 21 ին գոյին հրամ. Նատալիները իրենց
յանելով պաշտօնը կատարելու համար, ու հե-
տևելու օքը ետք դարձան : Եպստամբներու գլուխ
ները չուղեցին ասմաց հետ գալ տառը օր ժամանակ
խնդրեցին կզդիւն հեռանալու խօսք տալով՝ բոլոր
դըրակն եկողներուն հետ . բայց Խաչիր փաշան ա-
մանեին հաճութիւն չի աշվատ անմաց իննդրանացը,
որու Ծետեւ անկի զծութեամբ չէր, այլ խարեւթիւն
ընելով առանելու կուղեցին :

և կ արդի , սաւա բարձր ջեր բութիւնովը ու հիւթովը իրացուածաւ :

Ա սթին մէջը դուրսէն բաներ գտնըլլիլը անոր առաջ
լցի կամ մածուցիկ գոյացութիւն մը ըլլալուն վիսցու-
թիւնն է . զ լիսաւորաբար սաթին մէջը գտնըլլուն բաները
ևն մանր կենդանիներ կա մ անոնց կտորները , զ ե շեցի
տերեներ , մաքուր ջուրի կաթիներ , մետաղներու կտոր-

Ներ, աւազի խիճի և քարերու մասեր : Իր լուծական վկանին մէջը կարելի է որ մանր կենդանիները իր հոտենի հրապուրվելով և անոր վրայ թառելով ինքը լինին անոր փակած գտան : Ունինք շատ աշխատած պիտի ըլլանի իրենց աշխատութեանը հա բար, որովհետեւ շատ անդամ իրենց ոտքերը կամ թե երը միայն մնայած են, բայց կան աւորոնյ մէջը կենդանիները կտառքեալ մնացած են ու գեղեցիկ կերպով պահպանված, յայտնի է որ կենդանին սարը ին վրայ թառելեն ետքը իսկոյն նոր մասն սաթի գյուղացին անսոնց վրայ : Այթին մէջը դանըլված ձանձնելը չը բարեկան մէջուն և պիծակը ու երկու թեռնվերեկ մէելը ու անոր նման քանի մը ձանձներ իսկամ հասարակ են, ասոնցմէ ետքը կուգայ մամուկի տե ակ չէն անիներ

ԱՐԵՎԱԿՅԱՆ ԱՐԻՄԱՏԵԱՆ

ԱՐԻՄԱՏԵԱՆ ԱՐԻՄԱՏԵԱՆ

Լիվերբուլ, 10 Մայիս :

Քաղաքիս առուտուրին շարունակաբար անշարժութեան մէջ մասլուն ուրիշ բանաւոր պատճառ մը չեն իտար, միայն թէ գործատուններուն դըրսերէն նոր հրամաններ չեն գալով ապրանք խրկիլու համար բանված ապրանքնին անձախս քովելնին մնալով, չեն ուզել հարկաւոր եղած նիւթերը վերըստին գնոյ առնելու . միայն ձեռքերնին գոնըվածով կանցունեն ժամանակնին : Բամպակաց գիները մի և նյոյ են . բայց գործառուններու բամպակեղէն ապրանքները (այդինքն մանիֆաթուրանները) տուայժմ շատ աժանազին են . եթէ գնոյ առնողներ գտնըլին անշուշտ կը շահվինքիչ ժամանակի մէջ . վան զի կը գրին թէ վարուց հետեւ ասանկ շատ աժան գնով ծախվելը տեսնըված չէ . ուրեմն քիչ մը առուտուրը շարժիլ սկսելուն պէս, բնականաբար յիշեալ գործառունները ևս իրենց ապրանաց գիները կը բարձրացրունեն :

Տորոն (քէօք պօյա) : Վինը մի և նյոյ է :

Բուրդ : Փոքր ինչ կուզգի բայց և այնուհետեւ մը չերուն փոփոխութիւն մը չեղաւ :

Մետաքս : Որովհետեւ 1 ոնսոն շատ ապրանք կայ, և ապրանաց տէրերը մեծ փափագ կը ցըցունեն ձեռքէ համելու, ասոր համար գիները օրէ օրիշնալու վրայ են :

Չէթ : Լաւ կը ծախվեր, բայց այս օրերս բաւականք համելով՝ տեղւոյս առուտուրներուն անշարժութեան պատճառովը գնոյ առնողները ետ քաշվեցան :

ԳԼՈՒԽԻ

Մարտիլա, 20 Մայիս :

Հառուտուրնիս միշտ անշարժութեան մէջ կը գտնըլի . բամպակներուն գիները անփոփոխ մնացին, ու նշանակելու արժանի ծախս մը չեղաւ այս տասնեակիս մէջ . այսու ամենայնիւ յօյս ունինք որ շատ ժամանակ չանցած բամպակի առուտուրին բարի փոփոխութիւն մը ըլլայ :

Մետաքս : Վիշտ թուլսթեան մէջ է, շատ ապրանք կայ. և բոլոր քաղաքներէն կը գրին թէ մետուքսի նոր հունձը տուատ է . ուստի հիմակու հիմայ ար ապրանքնին անունը հարցընող չի կայ . և կը վախն մը թէ տուատ է, ևս կի ջնայ :

Չէթ : Ոկտու գինը իջնալ . աս օրվան գինը Փ. 88, տրվող կայ . վիրջապէս առհասարակ ամեն առուտուրը թուլ է :

ԻԹՎԱԼԻ

Խրեստ, 20 Մայիս :

Քաղաքիս առուտուրը շատ գէշ վլճակի մը մէջ ինկաւ, որուն գլխաւոր պատճառները աս երկուքն են . նախ վաճառականներուն մէկմէկու հաւատար մութիւն չունենալը, և ապա դրամին նուազութիւնը : Վարանաց գիները օրէ օր իջնալու վրայ են . ուստի կը նշանակինք հոյ գլխաւոր ապրանքներուն ասօրվան գիները :

Բամպակ և գլխապտոսի, (Մաքօ) գիօրէն 45

Զմիւռնիայի Աօղուցան¹ 28-29

Խասապան ծեծած բէրուքան¹ 29-30

Գրդաղաճ 28-29

Հասարակ բամպակները 26-27

Մակեդոնիա (Աէլանիկ) 23-25

Մեղրամինը 98

Չէթ թուլ է 28

Շէհրէն անարատը 130

Հասարակը 120

Սուսամ 9

Չամիչ կուտուռը (սուլթանինս) 16-17

Բազլիսի խարապուրունի էլեմն . . . . . 6 ½

Հասարակը . . . . . 5 ½

Չէշմէյի հասարակը . . . . . 4 ½

Մա շամիչ . . . . . 2 ½ 3

Աս տարի չամիչի առուտուրը ընողները շատ վընաս կրեցին :

Տորոն (քէօք պօյա) կուզգի 26

Մետաքս : Վմենենին չուզգիր, Պլուտայինը տըլ կոյ . . . . . 7 ½ 8

Մեշուուրը 9-10

Պարեամալուինը . . . . . 6 ½

Աֆիօն : Վուող չի կայ, գինը միայն անուուղ է . . . . . 6 ½

Վնցած անըլվան մէջ թէրեսուու ամմեն տէսակ բամպակներուն ծախսին գումարը 615 պալետ էր . և մինչեւ աս օրըս գոնըլված բամբակները ամմեն քաղաքներէն հկած¹ 38,1±5 պալետ է :

ԶՄԻՒԾՆԻ

6 Հունիս :

Տեղւրյա առուտուրը թէպէտև նշանաւոր փոփոխութիւն մը ընկալաւ, այլ միշտ նյոյ համեն դարսութեան վլճակին մէջ կը գտնըլվի, ինչպէս որ արդէն ծանուցած ենք, բայց տեսնալով որ աս օրերս քիչ մը սկսաւ. շարժիլուու գլեթէ ամմեն տէսակ ապլամքներէն քիչ շատ առուտուր կրլայ, այս անդամ արժան կը համարինք քանի մը գլխաւոր ապլամքներէւ գէները նշանակէլ:

Բամպակ : Վյո հօնենեակիս մէջ բաւական ապլամք զնոյ աւենի թէրեսուու և Մարտիլիսի համար :

Սուպուճան թէպէտև առաջնին տէսակ չի գումըլիր 230

Քրքաղաճն էասապատ 228

Հասարակ տէսակ բամպակ 210-220

Ֆիլիք : Վալորն պէս ծախվեցաւ չէքին 33-33 ½

Բուրդ : Վուաջին տէսակը բանված 290

Երկուորդը 190

Խաւան տալրանք չի բանված 190-200

Նապատառկի մոլթ առաջնին տէսակը 380-400

Երկուորդը 200

Քիթրէ : Տէրև սպիտակ 30

Խոտոն 10-15

Գլխատը լիւ : առաջնին տէսակը Վուուտուլ 400

կանանչ և ձերմակ 280

Պրօն (թէփտիք) ինկիլեղու 36

Չէնկէլի բանվածը հարիւրին 30 փոքրը

10 սկ, և 60 դիզին 17

Աֆին ետքի ծախսը 69

Սալէպ 10-12

Մեղրամոմ . . . . . " 900-950

Խահվէ . . . . . " 620-650

Պղպեղ . . . . . " 5

Կինամին : Կուզգի, ետքի ծախսը 20

Մեխակ . . . . . " 20

Որդան կարմիր . . . . . " 70-80

Շաքար, զուածք՝ գլուխ . . . . . " 245

Սպիտակ վաղացին . . . . . " 220-225

Թիխագույն . . . . . " 180

Անագ . . . . . " 540-550

Բալմուտ թէրեսու համար 75

Խնկիթէուցին . . . . . " 70

Ֆուանսայի . . . . . " 25-30

ՓՈԽՎԱՐԱԿԱՅԻ ԹԻՒՐԱՐ.

ԶՄԻՒԾՆԻ

7 Մայիս 1841.

Լոնտոա . . . . . 110 ½

Մարտիլիա . . . . . 174 ½

Փորէլ . . . . .

Վինանա . . . . .

Օդրեստ 448, 449

Դէնօգա 174

Օտէսա . . . . . 20 քարիք 1 դէլ

Կոստանդնուպօլիս . . . . . հարիւրին

ԱՐԵՎԱԿՅԱՆ ՄՐԵՐԵՏԵՐԱ . . . . . Օրագիք

շարաթը անդամակը կը տըպպի:

Տարեկան ստորագրութեան գինը 120 դէլ է; կանիսիկ, ուղոր ուզել կրնայ ստորագրվիլ.

Խղիք՝ օրնողրութեան տպարանը :

Խաեկիչ՝ բժիշկ Պ. Մարդիս Կարապետովիլն տունը

Պոլիս՝ Աէլիր խանը Խղիքի Մաւալանեան Վաւիթ աղային գրաստունը :

Վշէքսանդրիա՝ Վշալշանեան Կարապետ աղային մաշան :

Խմբակաւ Վշելան Գ